

Dèficit de coneixement de l'anglès i mala pràctica docent

Josep Maria Canyelles*

L'aprenentatge de l'anglès és una **assignatura pendent** del nostre capital humà i té conseqüències per a la **competitivitat** de les empreses catalanes.

Podem fer-ne moltes anàlisis (sistema educatiu, doblatge cinematogràfic...) però ara farem referència a un **aspecte del qual no se'n parla mai**, i que podem analitzar com una manca de qualitat docent però també de respecte pel país... Es tracta de la relació entre la llengua a aprendre i la llengua nadiua, el català. El problema és que a Catalunya **les escoles d'idiomes i el professorat sovint parteixen de la llengua espanyola**, fet que suposa una dificultat afegida.

Recordo que a la Primària (EGB) un professor **ens mirava de descriure un estrany so anglès, el qual definia com una vocal intermèdia entre la 'e' i la 'o'**. Al cap d'uns anys, quan vaig poder estudiar català, vaig poder adonar-me de la coincidència d'aquell estrany so estranger amb la vocal neutra pròpia del català... La manca de capacitats per part del professorat/escola per establir *links* entre totes dues llengües suposa una dificultat afegida i es generen **inseguretats en la pronúncia**.

El professorat nadiu comporta grans avantatges però l'escola ha de saber aportar els elements metodològics i de lligam amb la llengua de partida, ja que altrament no aprofitem adequadament els actius que tenim.

Veure les lletres escrites marca molt i encara que li diguis a un estudiant que es pronuncia d'una altra manera, si no sap veure-hi la relació o la lògica de la conversió escrit-pronunciat, se li farà difícil d'assimilar i de recordar. Poden arribar a imitar la persona que ho diu però al cap de cinc minuts ser incapaços de fer-ho bé, perquè han imitat el so però no han identificat el fonema com a caràcter singular i oposat als altres de la llengua.

És com si intentéssim infructuosament explicar a un anglès que la nostra 'j' és més suau que la seva. Li diríem que no pronunciï *Magí* dient *Matgí* sinó una mica més suau. I el nostre alumne ho intentaria però no acabaria de fixar el so amb precisió. I després algun dia descobriria que aquest estrany so que li intentem descriure també el tenen en anglès en paraules com *measure* sols que no l'escriuen amb 'j' i això el confonia.

Uns exemples

Fins després de molts anys de mirar d'aprendre anglès no em vaig adonar que *domestic consumers* sona de la mateixa manera que en català oriental sonaria *demèstic quensíumers* (excepte la 'r').

Paraules que sonen com a molt difícils tenen un so que podria ser perfectament català, com

per exemple: *exclusion* que sona perfectament en català com a *icsclugen* (ik-sklū'zhən).

Però atenció perquè ara alguns m'entendran millor. Això també passa en la relació català-castellà. Hi ha castellanoparlants que quan veuen una 'j' catalana ja es veuen incapaços de pronunciar-la. És una lletra que en castellà sona diferent i en català representa un so que ell no tenen i això genera **una dificultat que no és articulatòria sinó mental**. I la prova és ben senzilla ja que cada cop tenim entre nosaltres més castellanoparlants que sí que tenen aquest so en la seva llengua sols que l'escriuen diferent. Escolteu sinó alguns llatins com diuen *lluvia*: tal com nosaltres diríem *júvia*. Aleshores potser tan sols els hem de dir que *Joan* no sona *Yoán* sinó **Lluán**.

El fet de **ser catalanoparlant em va bé per a pronunciar correctament *political* (pəlit'ikəl) amb dues neutres (com si fos pelítiquel), *domestic* (demèstic), *oppression* (eprèixen), *monopoly* (menòpeli). En anglès fan multitud de vocals neutres com la catalana. És, també per a ells, la seva vocal per a relaxar o neutralitzar algunes posicions àtones. I ens va molt bé entendre-ho així**. Hi ha gent que li costa molt de pronunciar correctament una paraula com *rigorous*: quan la veus escrita més aviat et sortiria *rígorus*... I notes que els anglesos ho diuen diferent, però de poc servirà si no saps fixar en el teu cervell que no és un so així com més central sinó exactament dues vocals neutres: com diríem en català *ríggueres* (lògicament amb r anglesa).

No volem allargar-nos més perquè aquest no és un article d'expert en el tema sinó d'alumne molest per les males pràctiques docents. Però sí que encara esmentarem una altra similitud entre totes dues llengües que tampoc s'aprofita. Em refereixo al doble accent. En la nostra llengua no tradicionalment no hem dit Catalunya sinó **Cátalunya**, amb un accent primari a la 'u' i un de secundari a la 'a'. Malauradament cada cop es pronuncia d'una manera més despersonalitzada i castellanitzada. Intenteu recordar com pronuncia el nom del país el president Jordi Pujol. Com en anglès: per a dir correctament *methodology* cal fer-ho amb doble accent: **méthodology**.

Cal un plus de responsabilitat social perquè les escoles de llengües atenguin adequadament aquestes singularitats, i és la seva responsabilitat davant nosaltres, els seus alumnes, i davant nosaltres, el país en el qual operen.

Aquest article es troba disponible a:

www.collaboratio.net/mm/File/ca/Art.imcanyelles_angles-breu.pdf

Atenció: podeu accedir a una versió més desenvolupada (3 fulls) d'aquest mateix article, amb més exemples i reflexions:

www.collaboratio.net/mm/File/ca/Art.imcanyelles_angles.pdf

* **Josep Maria Canyelles** jmcanvelles@collaboratio.net, promotor del *think tank* www.ResponsabilitatGlobal.com. Assessora empreses, governs i organitzacions. És assessor tècnic de la Cambra de Comerç de Barcelona. Col·labora amb l'Associació per a les Nacions Unides. Coordinador de la Comissió RS de l'Ass. Cat. Comptabilitat i Direcció www.accid.cat i col·labora amb diferents universitats. Promou **collaboratio**, iniciativa per als TSR